

13.3.3

29a (משנה ה') → 29b (היא נודרת)

7. כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובן אין לו לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר במה זבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה: דברים כה, ה

- I. משנה ה: 3 brothers; A&B married to P&Q (sisters); C unmarried; A died; C did מאמר to P then B died
- a. אחות אשה: C stays married to P and Q is free as ז"ש
 - b. חליצה: C divorces P with גט and Q with חליצה; this is the meaning of the saying "אי לי על אשתי, ואוי לי על אשת אחיו"
 - i. Note: "this" excludes ruling of ר' יהושע (יג:1); we follow ר"ג or ר"א, allowing one of the wives to stay
- II. מאמר ב"ש's observation about ר"ר's observation about אלעזר
- a. Version1: מאמר does not generate a full קנין
 - i. Rather: it only effects a rejection (דחייה) of the צרות
 1. Support: ב"ש's position in א משנה – (ר' אליעזר) – if C took P and D took Q – remain married
 - (a) Observation: ב"ש did not permit C to marry P; rather, בדיעבד they may remain married
 - (i) And: if they would allow for מאמר to be a full קנין, allow לכתחילה for C to do מאמר on P then יבום
 - (b) Rejection: if מאמר effects דחייה, let C perform מאמר and "reject" Q etc. and then take P
 - (i) Rather: only היתר of מאמר rejects
 1. Implication: according to the position that מאמר is קונה – only if it is מאמר of היתר
 - b. Version2 (רב אשי): מאמר does not generate a full rejection, relieving צרה of the need for חליצה
 - i. Rather: it rejects incompletely (ומשייר) – such that the צרה still requires חליצה
 1. Support: ב"ש's position, per above
 - (a) Observation: if ב"ש held that מאמר is a complete דחייה, C could do מאמר & reject Q → allow P לכתחילה
 - (b) Rejection: ב"ש, in our משנה, allows the בעלת המאמר to remain and the other sister to leave w/o חליצה
 2. Rather: when יבום if fully permitted, (as in our משנה; when P fell to C, she was fully מותר,
 - (a) Then: it is partially permitted (i.e. מאמר is fully effective)

III. רבא's question: according to ב"ש, does מאמר generate אירוסין or נישואין?

 - a. Challenge (אב"י): for what practical purpose is this asked –
 - i. If: for אבילות, to inherit her estate, attend her funeral (if כהן) or to refute her נדרים – irrelevant
 1. Reason: even standard אירוסין דאורייתא doesn't generate those relationships
 - ii. Rather: Question asked re: the requirement of מסירה לחופה
 1. Response (אב"י): even without מאמר, there is no need for her consent (per v.1)
 - (a) Therefore: with מאמר, shouldn't be worse
 - (b) Defense (רבא): he holds that מאמר removes זיקת יבמין and replaces with זיקת אירוסין
 - b. Solution: ברייתא – re: ב"ש performing נדרים יבם
 - i. ז"א: even if there are multiple יבמין, may do נדרים
 - ii. ד' יהושע: only if there is one יבם
 - iii. ז"ע: not in any case
 1. Analysis: ר"ע holds זיקה ר' יהושע; אין זיקה ר"ע holds that זיקה only obtains when there is only 1 יבם
 - (a) But: how could ר"א allow for זיקה with two to allow הפרה (which one?)
 - (b) And: ר"א explained that this is a case where one did מאמר (he does הפרה) per כ"ש
 - (i) Conclusion: ב"ש must hold that מאמר generates נישואין
 - (ii) Argument: per יא:א, נדרים ארוסה requires both father and ארוס to participate
 - (iii) block (רנב"י): הפרה is done with father, not by יבם alone
 - (iv) Note: according to ר"א (above) that ב"ש is only דוחה the צרה, why can he מפר with father?
 1. Answer: ר"א would say that he didn't limit מאמר except vis-à-vis חליצה, not הפר"נ
 2. Alternate: רנב"י's answer isn't "smooth"; יפר ברייתא says יפר, not יפרו
 - a. Rather: this is a case where she was already granted מזונות by ב"ד
 - b. Per: רבא – anyone who takes a נדר does so על דעת בעלה (→ he can be מפר)